

Научни допринос докторске дисертације
„Хемотаксономски значај конституената етарских уља: хеометријски приступ“
др Јелене С. Лазаревић

У докторској дисертацији је по први пут испитан састав етарских уља биљака *Doronicum austriacum* Jacq. subsp. *giganteum* (Griseb.) Stoj. et. Stef., *Berula erecta* (Hudson) Coville subsp. *erecta*, *Stachys recta* L. *baldaccii* (K. Maly) Hayek var. *chrysophaea* Pančić, *Cyperus glomeratus* L. и корена *Achillea tanacetifolia* All. non Mill. subsp. *lanata* (Spreng.) Velen, изолованих хидро-дестилацијом по методи Clevenger-а. Анализа хемијског састава вршена је помоћу GC и GC-MS.

Формирана је база података испарљивих метаболита идентификованих у етарским уљима поменутих биљака, и у уљима још 175 биљних врста (базирана на литературно доступним информацијама), која је садржала елементе неопходне за статистичку обраду података. Класификација података у оквиру базе извршена је према релативној заступљености идентификованих испарљивих компонената, типу секундарних метаболита, броју инкорпорираних изопренских јединица, учесталости јављања моно и сесквитерпенских скелетних типова, степена оксигенације. Статистичка обрада података извршена је применом анализа: Discriminant analysis (DA), Principal Component Analysis (PCA) и Agglomerative Hierarchical Clustering (АНС).

Резултати статистичке обраде података су показали могућност примене испарљивих секундарних метаболита, једнако, без обзира на избор варијабли узетих у разматрање, у сврху разликовања субфамилија *Nepetoideae* i *Lamioideae*, у сврху разликовања трибуса *Satureieae* од осталих трибуса субфамилије *Nepetoideae*, као и то да се хипотеза „принос-састав“, већ уочена за представнике фамилије *Lamiaceae* сиромашне уљем, може генерисати и за уљем богате представнике.

Из области теме докторске дисертације публиковано је четрнаест радова у међународним часописима (један рад категорије M21, тринаест радова категорије M23).

Научни допринос докторске дисертације је до сада верификован публикавањем четири рада у међународним часописима.

U Nišu, 28.03.2012.

Mentor:

Dr Radosav Palić, red. prof. PMF-a u Nišu